

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Prawo zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej		10.0.0647	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
null			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Prawa i Administracji	Kryminologia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Marcin Zieleniecki			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		30 h wykładu - 1 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		30 h konsultacji - 1 ECTS	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 h praca własna studenta - 1 ECTS	
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2018/2019 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład problemowy		Sposób zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		egzamin pisemny testowy	
		Podstawowe kryteria oceny	
		bardzo dobry (5,0) - 91% i więcej	
		dobry plus (4,5) - 81% - 90%	
		dobry (4,0) - 71% - 80%	
		dostateczny plus (3,5) - 61% - 70%	
		dostateczny (3,0) - 51% - 60%	
		niedostateczny (2,0) - 50% i mniej,	
		przy czym wartość procentowa określa procent wiedzy wymaganej dla danej wiedzy	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Wszystkie zakładane efekty kształcenia weryfikowane w trakcie zajęć oraz podczas zaliczenia przedmiotu			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
brak			
Cele kształcenia			
Zdobycie wiedzy na temat zagadnień teoretycznych oraz materiału normatywnego będących przedmiotem wykładu, umiejętność praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy			
Treści programowe			

Zagadnienia pojęciowe

1. Pojęcie i cele polityki społecznej
2. Geneza i pojęcie zabezpieczenia społecznego.
 - 2.1. Geneza zabezpieczenia społecznego jako terminu języka prawnego
 - 2.2. Zabezpieczenie społeczne w umowach międzynarodowych
 - 2.3. Prawo zabezpieczenia społecznego a prawo socjalne - terminologia używana w systemach prawnych innych państw
 - 2.4. Zabezpieczenie społeczne w polskim języku prawnym i prawniczym
 - 2.5. Prawo do zabezpieczenia społecznego w Konstytucji RP

Formy zabezpieczenia społecznego

1. Ubezpieczenie społeczne
 - 1.1. Geneza ubezpieczenia społecznego
 - 1.2. Cechy kategoryjne bismarckowskiego modelu ubezpieczenia społecznego - powszechność, przymusowość, składkowa forma finansowania, zasada wzajemności składki i świadczenia modyfikowana przez zasadę solidaryzmu społecznego, podmiotowy charakter prawa do świadczenia, formalizm i schematyzm świadczeń
2. Zaopatrzenie społeczne
 - 2.1. Geneza zaopatrzenia społecznego
 - 2.2. Cechy kategoryjne zaopatrzenia społecznego - budżetowa metoda finansowania, rozłożenie ciężaru ryzyka na całe społeczeństwo, podmiotowy charakter prawa do świadczenia, formalizm i schematyzm świadczeń
3. Pomoc społeczna
 - 3.1. Geneza pomocy społecznej
 - 3.2. Cechy kategoryjne pomocy społecznej - budżetowa metoda finansowania, subsydiarny charakter świadczeń, uwarunkowanie świadczenia od istnienia indywidualnej potrzeby, wyznaczenie wysokości świadczeń na poziomie minimum egzystencji.
4. Problem innych form zabezpieczenia społecznego

Podleganie ubezpieczeniom społecznym

1. Podział systemu ubezpieczeń społecznych na gałęzie i rodzaje
2. Zakres podmiotowy ubezpieczeń społecznych
 - 2.1. Obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowego
 - 2.2. Dobrowolne i kontynuowane ubezpieczenia emerytalne i rentowe
 - 2.3. Zbieg tytułów podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym
 - 2.4. Obowiązek ubezpieczenia chorobowego
 - 2.5. Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe
 - 2.6. Obowiązek ubezpieczenia wypadkowego
3. Mechanizmy objęcia ubezpieczeniem - zasada automatyzmu, objęcie na wniosek
4. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczenia

Finansowanie ubezpieczeń społecznych

1. Obowiązek składkowy
 - 1.1. Stopy składek na ubezpieczenia społeczne
 - 1.2. Podstawa wymiaru składek
 - 1.3. Finansowanie składek
 - 1.4. Opłacanie składek
 - 1.5. Skutki naruszenia obowiązku opłacenia składki
2. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych
3. Fundusz Rezerwy Demograficznej
4. Fundusz Emerytur Pomostowych
5. Otwarte fundusze emerytalne

Administrowanie systemem ubezpieczeń społecznych

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)
 - 1.1. Charakter prawny ZUS
 - 1.2. Struktura organizacyjna ZUS
 - 1.3. Zakres działania ZUS
 - 1.4. Prawa i obowiązki organów ZUS w indywidualnych sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych - prowadzenie kont i rejestrów, rozliczanie składek i zasiłków, zwrot nienależnie pobranych świadczeń, skutki opóźnienia w wypłacie świadczeń, uprawnienia kontrolne inspektorów kontroli ZUS.
 - 1.5. Postępowanie w sprawach ubezpieczeń społecznych,
2. Powszechne Towarzystwa Emerytalne (PTE)
3. Zakłady Emerytur Dożywotnych

Świadczenia emerytalne

1. Przesłanki nabycia prawa do emerytury
 - 1.1. Emerytury dla ubezpieczonych urodzonych przed 1.01.1949 r. - wiek emerytalny i okres ubezpieczenia, wcześniejsze emerytury
 - 1.2. Emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948 r. - wiek emerytalny

- 1.3. Przepisy szczególne dotyczące niektórych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948 r. a przed 1.01.1969 r.
2. Wysokość świadczeń emerytalnych
 - 2.1. Wymiar emerytur dla ubezpieczonych urodzonych przed 1.01.1949 r. - kwota bazowa, okresy składkowe i nieskładkowe
 - 2.2. Wymiar emerytur dla ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948 r. - suma zaewidencjonowanych składek i kapitału początkowego, z uwzględnieniem waloryzacji, przeciętna długość życia osób w wieku emerytalnym
 - 2.3. Zasady ustalania kapitału początkowego
 - 2.4. Zasady waloryzacji składek
 - 2.5. Kwoty najniższej emerytury
 - 2.6. Waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych
 - 2.7. Zbieg prawa do świadczeń
 - 2.8. Zawieszenie lub zmniejszanie świadczeń
 - 2.9. Zmiany w prawie do świadczeń oraz ich wysokości
3. Emerytury kapitałowe
4. Emerytury pomostowe
- Świadczenia rentowe. Dodatki i zasiłki z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych . Świadczenia przyznawane w szczególnym trybie.
 1. Renta z tytułu niezdolności do pracy
 - 1.1. Przesłanki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy - niezdolność do pracy, wymagane okresy składkowe i nieskładkowe (wypadek w drodze do pracy lub z pracy), okres, w którym powstała niezdolność
 - 1.2. Orzekanie w sprawach niezdolności do pracy.
 - 1.3. Rodzaje rent z tytułu niezdolności do pracy
 - 1.2. Renta szkoleniowa
 3. Wysokość rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent szkoleniowych
 4. Przesłanki nabycia prawa oraz wysokość renty rodzinnej
 - 4.1. Śmierć ubezpieczonego
 - 4.2. Uprawnieni członkowie rodziny
 - 4.3. Wymiar renty rodzinnej
 - 4.4. Charakter prawny renty rodzinnej
 5. Dodatek pielęgnacyjny
 6. Dodatek dla sieroty zupełnej
 7. Inne dodatki do emerytur i rent
 8. Zasiłek pogrzebowy
 9. Świadczenia przyznawane w szczególnym trybie
 - Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego
 1. Pojęcie wypadku przy pracy
 - 1.1. Nagłość zdarzenia
 - 1.2. Przyczyna zewnętrzna
 - 1.3. Uszczerbek na zdrowiu albo śmierć
 - 1.4. Związek z pracą
 2. Pojęcie choroby zawodowej
 3. Postępowanie w sprawach wypadków przy pracy i chorób zawodowych
 4. Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego
 - 4.1. Świadczenia odszkodowawcze
 - 4.2. Świadczenia zasiłkowe
 - 4.3. Świadczenia rentowe
 5. Przesłanki utraty prawa do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego
 6. Zbieg prawa do świadczeń
 7. Zasady różnicowania wysokości składek na ubezpieczenie wypadkowe
 - Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego
 1. Zasiłek chorobowy
 - 1.1. Przesłanki nabycia prawa do zasiłku chorobowego
 - 1.2. Wysokość i okres pobierania zasiłku chorobowego
 - 1.3. Przesłanki powodujące utratę prawa do zasiłku chorobowego
 2. Świadczenie rehabilitacyjne
 3. Zasiłek wyrównawczy
 4. Zasiłek macierzyński
 5. Zasiłek opiekuńczy
 - 5.1. Przesłanki nabycia prawa do zasiłku opiekuńczego
 - 5.2. Wysokość i okres pobierania zasiłku opiekuńczego
 6. Postępowanie w sprawach świadczeń z ubezpieczenia chorobowego
 - Ubezpieczenie społeczne rolników

1. Zakres podmiotowy ubezpieczeń
 - 1.1. Ubezpieczenie z mocy ustawy
 - 1.2. Ubezpieczenie na wniosek
2. Składki na ubezpieczenia społeczne rolników
3. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników
 - 3.1. Świadczenia wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie
 - 3.2. Świadczenia emerytalno-rentowe
 - 3.3. Postępowanie w sprawach świadczeń
 - 3.4. Organizacja ubezpieczeń rolniczych
- Powszechne ubezpieczenie zdrowotne
 1. Zakres podmiotowy powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego
 - 1.1. Obowiązek ubezpieczenia
 - 1.2. Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne
 2. Mechanizmy objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym
 3. Obowiązek składkowy
 - 3.1. Stopa składki na ubezpieczenie zdrowotne
 - 3.2. Podstawa wymiaru składki
 - 3.3. Finansowanie składki
 - 3.4. Opłacanie składki
 - 3.5. Skutki naruszenia obowiązku opłacenia składki
 4. Świadczenia z ubezpieczenia zdrowotnego
 - 4.1. Zakres świadczeń opieki zdrowotnej
 - 4.2. Dokumenty potwierdzające prawo do świadczeń
 - 4.3. Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych
 5. Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)
 - 5.1. Struktura organizacyjna NIZ.
 - 5.2. Zakres działania NIZ.
 6. Umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej
 7. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego
- Świadczenia rodzinne
 1. Zasiłek rodzinny
 - 1.1. Przesłanki nabycia prawa do zasiłku rodzinnego - dochód rodziny, osoby uprawnione,
 - 1.2. Przesłanki utraty prawa do zasiłku rodzinnego
 - 1.3. Wysokość zasiłku rodzinnego
 2. Dodatki do zasiłku rodzinnego
 - 2.1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka
 - 2.2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
 - 2.3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania
 - 2.4. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
 - 2.5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
 - 2.6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego
 - 2.7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
 3. Świadczenia opiekuńcze
 - 3.1. Zasiłek pielęgnacyjny
 - 3.2. Świadczenie pielęgnacyjne
 4. Podmioty realizujące zadania z zakresu świadczeń rodzinnych
 5. Postępowanie w sprawach świadczeń rodzinnych
 6. Finansowanie świadczeń rodzinnych
- Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia
 1. Zasiłek dla bezrobotnych
 - 1.1. Przesłanki nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych - warunki nabycia statusu osoby bezrobotnej, brak propozycji odpowiedniej pracy, okres pracy, rejestracja w powiatowym urzędzie pracy
 - 1.2. Wymiar zasiłku dla bezrobotnych
 - 1.3. Okres pobierania zasiłku
 - 1.4. Przesłanki utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych
 2. Dodatki aktywizacyjne i szkoleniowe
 3. Stypendium dla bezrobotnych odbywających szkolenie
 4. Stypendium dla bezrobotnych odbywających staż
 5. Stypendium w okresie nauki w szkole

<p>6. Świadczenia przedemerytalne</p> <p>7. Organizacja i finansowanie świadczeń dla bezrobotnych</p> <p>Szczególne systemy zaopatrzenia społecznego</p> <p>1. Zaopatrzenie emerytalno-rentowe żołnierzy zawodowych</p> <p>2. Zaopatrzenie emerytalno-rentowe funkcjonariuszy służb mundurowych</p> <p>3. Świadczenia odszkodowawcze przysługujące w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą</p> <p>4. Zaopatrzenie inwalidów wojennych i wojskowych</p> <p>5. Uprawnienia emerytalne kombatanatów</p> <p>6. Zaopatrzenie społeczne sędziów i prokuratorów</p> <p>Zasady systemu pomocy społecznej</p> <p>1. Zasady pomocy społecznej</p> <p>2. Zadania pomocy społecznej</p> <p>3. Świadczenia z pomocy społecznej</p> <p>3.1. Renta socjalna</p> <p>3.2. Zasiłki i usługi</p> <p>3.3. Pobyt w domu pomocy społecznej lub w innej placówce zapewniającej całodobową opiekę</p> <p>3.4. Opieka nad rodziną i dzieckiem</p> <p>3.5. Integracja uchodźców</p> <p>3.6. Zasady odpłatności za świadczenia</p> <p>3.7. Postępowanie w sprawie świadczeń</p> <p>4. Organizacja pomocy społecznej</p>	
<p>Wykaz literatury</p> <p>Literatura wykorzystywana podczas zajęć:</p> <p>I. Jędrasik-Jankowska Pojęcia i konstrukcje prawne ubezpieczenia społecznego, LexisNexis, Warszawa 2009 r.</p> <p>Literatura studiowana samodzielnie przez studenta:</p> <p>J. Jończyk Prawo zabezpieczenia społecznego, Wyd. III, Zakamycze 2006 r.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Z. Kluszczyńska, W. Koczur, K. Rubel, G. Szpor, T. Szumlich System ubezpieczeń społecznych. Zagadnienia podstawowe, LexisNexis, Warszawa 2007 r.</p> <p>U. Jackowiak, M. Łąga, M. Piankowski, J. Stelina, W. Uziak, J. Świątek-Rudoman, A. Wypych-Żywicka, M. Zieleniecki Leksykon prawa ubezpieczeń społecznych . 100 podstawowych haseł pod red. Aliny Wypych-Żywickiej, C.H. Beck, Warszawa 2009 r.</p>	
<p>Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)</p>	<p>Wiedza</p> <p>wiedza o różnych metodach realizacji polityki społecznej</p> <p>znajomość świadczeń realizowanych w ramach poszczególnych gałęzi zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem starego i nowego systemu emerytalnego, a także świadczeń realizowanych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego</p> <p>znajomość zasad organizacji aparatu odpowiedzialnego za realizację założeń polityki społecznej oraz metod finansowania tych działań</p> <p>znajomość wybranych metod i narzędzi pracy z materiałem normatywnym z zakresu polityki społecznej</p> <p>pogłębiona wiedza na temat zależności pomiędzy metodami realizacji polityki społecznej oraz pomiędzy tymi metodami a uwarunkowaniami otoczenia</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>student potrafi rozróżnić i scharakteryzować metody zabezpieczenia społecznego - ubezpieczenie społeczne, zaopatrzenie społeczne i pomoc społeczną</p> <p>student potrafi dostrzec potrzebę i ideę polityki społecznej i ubezpieczeń społecznych oraz możliwości jej realizacji w kontekście sytuacji ekonomicznej, politycznej i demograficznej</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>student dostrzega wpływ polityki społecznej oraz norm zabezpieczenia społecznego na życie codzienne,</p> <p>student rozumie funkcjonalne powiązanie pomiędzy różnorodnymi zjawiskami a narzędziami polityki społecznej</p> <p>student potrafi pracować w grupie nad rozwiązaniem przedstawionego problem,</p> <p>student posiada zdolność uzupełniania zdobytej wiedzy we własnym zakresie</p>
<p>Kontakt</p>	

http://prawo.ug.edu.pl/pracownik/3334/marcin_zieleniecki